

Lausuntoluonnos: vaihtoehtona Kerava-Vantaa

Kysymyksiä voimaanpanolaista

33. Sote-maakuntien aluejaon pohjana on kuntaperusteinen maakuntajako, josta säädetään voimaanpanolain 5 §:ssä. Onko ehdotettu aluejako tarkoituksenmukainen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen näkökulmasta?

- kyllä
- kyllä pääosin**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

36. Lakiehdotuksessa Uudenmaan maakunnan alueella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaisi neljä sote-maakuntaa (Itä-Uusimaan sote-maakunta, Keski-Uusimaan sote-maakunta, Länsi-Uusimaan sote-maakunta, Vantaa-Keravan sote-maakunta) sekä Helsingin kaupunki, joka ei kuuluisi mihinkään sote-maakuntaan. Muiden aluejakojen osalta Uudenmaan nykyinen maakunta olisi yksi kokonaisuus. Onko ehdotettu sääntely aluejakojen näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin**
- ei
- ei kantaa

Kuten lakiesityksessä todetaan sote-maakunnan muuttamisen perusteena on oltava, että muutos parantaa toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää sote-maakunnan toimintakykyä; tai 2) sote-maakunnan asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita.

Järvenpään kaupunki pitää hyvänä, että Uudellemaalle on saatu erilliskäyttöön. Hyvin nopealla aikataululla esiin nostettu aluejako perustui valtion rahoittamaan kuntapohjaiseen ratkaisuun, joka Järvenpään mielestä edelleen olisi tarkoituksenmukaisin ja riskittömin tapa uudistuksen toteuttamisen ensiaskeleeksi. Järvenpää voisi sijaintinsa puolesta kuulua yhtä hyvin Kerava-Vantaan alueeseen kuin Keski-Uudenmaan alueeseen. Kaupunki on valinnut Keski-Uudenmaan alueen osana kuntapohjaista ratkaisua.

Suurimmalle osalle Suomen kuntia tiettyyn maakuntaan kuulumiselle on pitkäaikaiset historialliset perinteet, tai kunnan sijainti suhteessa lähimpään keskussairaalaan käytännössä tekee maakunnan valinnasta selkeän. Järvenpään asukkaat tukeutuvat esityksen mukaisesti HUS:n palveluihin, etäisyydet

lähimpiin sairaaloihin ovat alle puolen tunnin matkan päässä ja terveystaluiden osalta kaupungissa on yksi toimipiste 44.000 asukkaalle. Vaikka Järvenpää siirtyisi osaksi Kerava-Vantaata, olisi Keski-Uudenmaan maakunta silti suurempi kuin useat lakiesityksen maakunnat ja se jäisi mm. Itä-Uusimaata suuremmaksi, joten Uudenmaan alueen jakaminen viiteen olisi edelleen perusteltu.

Mikäli maakunnista tulee myöhemmin monialaisempia ja ne saavat verotusoikeuden, viittaavat kaikki taloudelliset indikaattorit, pendelöintisuunnat ja asukkaiden asiointisuunnat selkästi siihen, että Järvenpään tulisi kuulua samaan maakuntaan Keravan ja Vantaan kanssa.

Kun tarkastellaan uudistuksessa esitettyä rahoitusmallia ja tulevien maakuntien taloudellista kantokykyä (huoltosuhte), Järvenpään asukkaiden etu olisi kuulua Kerava-Vantaan kanssa samaan maakuntaan. Järvenpäälaisten osuus Keski-Uudenmaan maakunnan väestöpohjasta olisi 22 % ja Kerava-Vantaan 14 %. Osuus on molemmissa tapauksissa niin merkittävä, että sen vaikutukset pitäisi arvioida. Järvenpään kaupunki sitoutuu omalta osaltaan muutoksen selvittämisen vaikutuksiin sellaisella aikataululla, ettei selvitys vaikuta koko uudistuksen etenemiseen, mutta antaa Uudenmaan kunnille, Keusotelle ja HUS:lle mahdollisuuden ottaa asiaan kantaa.

Pelastustoimen osalta on erittäin tärkeää, että lainsäädännöllä turvataan sote-maakuntien mahdollisuus tehdä yhteistyötä keskenään, siten ettei nykyistä Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta tarvitse jakaa kahteen osaan.